

Klantencontactgroep NE5R/NG4R

(Vijfde (vierde) reguleringsperiode regionale netbeheerders elektriciteit (gas))

Hoofdpuntenverslag tweede vergadering op 2 september 2009, 11-13 uur, NMa (Muzentoren, Wijnhaven 24, Den Haag), naar bevinding van de Energiekamer en na gelegenheid tot toetsing op onjuistheden door de deelnemers

18 september 2009

Agenda

1. Opening
2. Ingebrachte punten voor bespreking in Klantencontactgroep
3. Innovatieprikkel
4. Q-factor gas
5. Rondvraag
6. Afsluiting

Aanwezig

- mw. Ramaker, VME
- dhr. te Brake, dhr. van de Worp, VEMW
- dhr. van der Valk, LTO Noord Glaskracht (hierna: LTO)
- dhr. Kortenoever, PAWEX
- dhr. Odijk (voorzitter), dhr. Gielen, dhr. Schotman, dhr. Postema, mw. Buys, Energiekamer (hierna: EK)

Aanwezigen, behalve die van de EK, worden hieronder aangeduid met KCG. De Klankbordgroep zal hieronder worden aangeduid met KBG.

Verslag

1. Opening

De EK heet de deelnemers welkom.

2. Ingebrachte punten voor bespreking in KCG

De EK geeft aan dat de ontvangen input op de website van de EK zal worden geplaatst. De KBG heeft reeds aangegeven hier geen bezwaar tegen te hebben en ook de KCG geeft aan hier geen bezwaar tegen te hebben.

De EK geeft aan welke punten de KBG en de KCG hebben ingebracht naar aanleiding van het verzoek in de vorige KBG/KCG en welke van deze punten terugkomen in een volgende vergadering.

VEMW ziet niet al haar ingebrachte punten terug in de presentatie en vraagt wat er met deze punten gebeurt. De EK antwoordt dat sommige punten terugkomen onder een verzamelnaam en dat verder ook de EK sommige punten niet relevant acht voor het methodebesluit danwel dat deze punten elders behandeld worden.

Specifiek met betrekking tot het punt 'transparantere informatieverstrekking' van VEMW doet VEMW de suggestie om aan het ontwerp methodebesluit een bijlage toe te voegen met de informatie die nodig was om tot dit besluit te komen.

Specifiek met betrekking tot het punt 'tariefschommelingen' merkt de EK op dat de beoordeling van de tarieven geen onderdeel is van het methodebesluit. Wel kan dit punt terugkomen bij de bespreking van het onderdeel 'Samengestelde Output' (gebruik van de tarieven als wegingsfactor bij de bepaling van de output van de netbeheerders). VEMW begrijpt dat de tarieven geen onderdeel zijn van het methodebesluit, maar vraagt zich af op welk platform dan wel de vaststelling van de tarieven besproken wordt.

LTO vraagt of DCO een apart proces is. De EK geeft aan dat DCO vooralsnog een separaat project is, maar dat dit onderdeel wel voor de volgende KCG (30 september) op de agenda staat.

Aan de KCG wordt gevraagd om uiterlijk 23 september aan te geven welke ontwikkelingen (kwalitatief en kwantitatief) zij verwachten voor de komende 5 jaar op het gebied van invoeding van biogas. Tevens verzoekt de EK de KCG om op die termijn gemotiveerd aan te geven welke voorkeur er bestaat voor de lengte van de nieuwe reguleringsperiode.

3. Innovatieprikkel

De EK geeft aan dat zij momenteel onderzoekt of het wenselijk en juridisch haalbaar is om een innovatieprikkel in de regulering op te nemen. Bij innovatieve projecten gaat het dan om projecten waar geen direct 'nut' voor de netbeheerder (in termen van efficiëntieverbetering, kwaliteitsverbetering of volumegroei) tegenover staat.

De KCG wordt verzocht om uiterlijk 23 september input aan te leveren aan de EK voor de verwachte innovatiebehoefte voor de komende vijf jaar.

LTO geeft aan dat innovatie belangrijk is, maar dat het de vraag is of hier expliciet ruimte voor moet komen in de reguleringssystematiek.

VEMW geeft aan dat innovatie breed moet worden gezien, maar dat aan de andere kant efficiëntieverbetering niet verward moet worden met innovatie. Daarnaast is de vraag wat er moet gebeuren met de voordelen van een innovatief project en vraagt VEMW zich af hoe een innovatieprikkel juridisch onderbouwd gaat worden.

VME vraagt zich af of innovatieve projecten wel per se door netbeheerders moeten worden uitgevoerd, of dat dit aan de marktpartijen overgelaten kan en moet worden.

PAWEX onderschrijft dat innovatie door netbeheerders gewenst is en van belang is: innovatie leidt tot een op termijn betere bedrijfsvoering en efficiëntie en maakt dus integraal onderdeel uit van de bedrijfsprocessen.

PAWEX geeft aan dat, alvorens van gedachten te kunnen wisselen over een eventuele innovatieprikkel, het van belang is om na te gaan en informatie te krijgen over de mate waarin innovatie plaatsvindt, de wijze waarop innovatie thans gefinancierd wordt, of deze mate van innovatie en de bijbehorende financiering voldoende/adequaat is en vooral wat in dit verband onder innovatie wordt verstaan.

PAWEX geeft verder aan dat de netbeheerders de afgelopen tijd toch ook in staat waren om R&D te doen, dus dat er blijkbaar geen belemmering is vanuit de reguleringsmethode. Daarnaast is PAWEX van mening dat het onwenselijk is dat een toezichthouder zou bepalen wat innovatie is en wat niet. Dat mechanisme kan volgens PAWEX beter aan de sector worden overgelaten.

De EK benadrukt dat het onderzoek nog in de beginfase is en dat eerst onderzocht wordt of een innovatieprikkel wel noodzakelijk is.

4. Q-factor gas

De EK geeft aan dat zij voornemens is een q-factor voor gas vast te stellen. De EK geeft aan hoe het concept rapport van KIWA tot stand is gekomen, welke vragen er zijn gesteld en wat het vervolgproces is. De EK presenteert de KCG een longlist van indicatoren. De EK geeft aan dat deze longlist ruim is opgesteld om de discussie zo breed mogelijk te voeren.

VEMW vraagt waarom het aspect 'gaskwaliteit' niet is meegenomen als uitgangspunt bij het opstellen van de indicatoren. Dit aspect is wel van belang voor de achterban van VEMW, omdat er issues spelen op het gebied van invoeding van gas (zowel vanwege biogas als gas uit LNG-terminals en Russisch gas) en de kwaliteitseisen die hieraan worden gesteld. De EK antwoordt dat uit de wetsgeschiedenis blijkt dat in principe

aangesloten moet worden bij transportzekerheid en veiligheid. Daarom is vooralsnog productkwaliteit niet meegenomen.

VEMW vraagt zich af of een financiële prikkel voor kwaliteit nodig is bij gas, of dat volstaan kan worden met het rapporteren en publiceren van kwaliteitsdata.

LTO geeft aan het KIWA-rapport een goed rapport te vinden, maar vraagt wel aan de EK om na te denken over de vraag wat de q-factor voor gas toevoegt aan de bestaande wet- en regelgeving.

De EK geeft vervolgens per indicator de KCG de gelegenheid om argumenten aan te dragen waarom deze wel of niet geschikt zouden zijn voor de q-factor gas. Hieronder staat samengevat welke argumenten aangedragen zijn (zie de overige vergaderstukken voor uitleg van de indicatoren).

Kwaliteitsaspect Veiligheid

QV1: Niet stabiel genoeg en dus niet geschikt.

QV2: Kan belangrijke indicator zijn, zeker nu gasnetwerk bepaalde ouderdom heeft bereikt.

QV3: Hetzelfde idee als QV2, QV2 wordt geschikter gevonden dan QV3.

QV4: Eerst afwachten tot deze indicator volledig ontwikkeld is. Het is de vraag of deze indicator voldoende objectief is.

QV5: Goede indicator vanwege uitbesteding van zaken (doorgeven gasluchtmelding en storingsdiensten).

Kwaliteitsaspect Transportzekerheid

Bij alle indicatoren voor transportzekerheid wordt getwijfeld aan het nut ervan. Het aantal onderbrekingen is momenteel zo beperkt dat het niet effectief wordt gevonden om hier een prikkel voor in te richten.

Kwaliteitsaspect Dienstverlening

QS1 en QS4: QS1 heeft relatie met QS4, het echte probleem ('niet weten waar de leidingen liggen') lijkt meer door QS4 aangepakt te worden.

QS2 en QS3: Lastig te meten, klanttevredenheid en klachten worden wellicht beïnvloed door andere factoren.

De EK vat de discussie samen. Met betrekking tot Veiligheid lijkt de KCG met name QV5 geschikt te vinden en eventueel QV2/QV3. Met betrekking tot Dienstverlening is mogelijk QS1/QS4 of QS2 geschikt. Daarnaast geeft de KCG aan gaskwaliteit en capaciteit belangrijke kwaliteitsaspecten te vinden.

5. Rondvraag

VEMW kondigt aan misschien een probleem te hebben met de datum van de vergadering van 27 oktober en vraagt of deze vergadering verzet kan worden. De EK geeft aan in principe niet af te willen wijken van het vergaderschema omwille van een individueel verzoek omdat er veel organisaties bij betrokken zijn.

VME meldt zich af voor de vergadering van 30 september.

6. Afsluiting

De EK vraagt of er bezwaar is tegen het verzoek van de KBG om de laatste vergaderingen van de KBG en KCG (24 november a.s.) gezamenlijk te doen. Hier is geen bezwaar tegen.

De EK sluit de vergadering.